

ἀπολογιαστὸς ὁ, ἀμάρτ. *πολογιαστὸς Κύπρ.

*Ἐκ τοῦ ρ. ἀπολογιάζω (I).

1) Εἶδος χοροῦ ὁ ὁποῖος χορεύεται κατὰ τοὺς γάμους ἐλευταῖος καὶ σημαίνει ὅτι εἶναι ὥρα ἀποχωρήσεως τῶν δεκλῆμένων. 2) Μουσικὸν μέρος παιζόμενον κατὰ τὴν ἀποχώρησιν ἐπισήμου τινὸς ἐκ τῆς διασκεδάσεως τοῦ γάμου.

ἀπόλογος ὁ, *Ἡπ. ἀπόλους Λέσβ. ἀπόλος Κύπρ. ἀπλόγος Βιθυν. Δαρδαν. Εὐβ. (Κάρυστ.) Κρήτ. (Κασιδ. Μεραμβ. κ.ά.) Μέγαρ. Προπ. (Κύζ.) ἀπλόλους Θεσσ. (Ζαγορ.) *Ἰμβρ. Μακεδ. ἀπόλογο τό, Καππ. (Τελμ.) ἀπόλους Σάμ. *πόλογο Καππ. (Σινασσ.) ἀπλόλογο Μακεδ. (Καστορ.) ἀπλόλο Νάξ. (*Ἀπύρανθ.) ἀπλόλογο Α.Ρουμελ. (Στενήμαχ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀπόλογος. Πβ. Lex. Vindobon. (ἔκδ. ANauck) 23,15 «ἀπόλογος ἡ ἀπολογία. Κύπριος ὁποῖον ἂν σαυτοῦ τὸν ἀπόλογον δώσεις».

1) *Ἀπολογία *Ἡπ. Καππ. (Σινασσ. Τελμ.) Κρήτ. (Κασιδ. Μεραμβ. κ.ά.): *Ἄσμι.

Κόρη μ', ἂν ἔρτ' ὁ Κωσταντῆς, τί *πόλογο νὰ δώκω;

Σινασσ. 2) *Ἀπόκρισις, ἀπάντησις *Ἡπ. Κύπρ. Μακεδ. κ.ά.: *Ἐκανε νὰ ρωτήσῃ τὴν ψυχὴν τοῦ καὶ ἀποκεῖ κάμμιὰ φωνὴν δὲν ἰδῶν ἀπόλογο *Ἡπ. || Φρ. Οὐ λόγους φέρει ἀπλόλογο (ἐπὶ τῶν μετὰ τραχύτητος λεγομένων) Μακεδ. Ὁ λόος θέλει ἀπόλοον (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Κύπρ. 3) Ὁ τελευταῖος λεγόμενος λόγος, ἀπόφασις περὶ τινος Λέσβ. β) Ὁ ὑστατος τοῦ ἀποθνήσκοντος λόγος, ἀποχαιρετισμός, παραγγελία κττ., μόνον ἐπὶ ἀρᾶς Α.Ρουμελ. (Στενήμαχ.) Βιθυν. Δαρδαν. *Ἡπ. Θεσσ. (Ζαγορ.) *Ἰμβρ. Μακεδ. (Καστορ.) Μέγαρ. Νάξ. (*Ἀπύρανθ.) Προπ. (Κύζ.) Σάμ.: Φρ. Νὰ πῆς τὸν ἀπλόλογο! (ν' ἀποθάνῃς) Βιθυν. Δαρδαν. *Ἡπ. Κύζ. κ.ά. Τί λέει αὐτοῦ; — Λέμε τὸν ἀπλόλογο (εἰρων.) *Ἡπ. Λησμονηθείσης τῆς σημασίας τῆς λέξεως ἡ ἀνωτέρω φρ. λέγεται ἀπλῶς μετὰ σημ. ἀρατικῆς: Νὰ σ' πῇ τ' ἀπόλογο! Σάμ. Νὰ σ' πῇ τ' ἀπλόλογο! Στενήμαχ. *Ε, ποῦ νὰ σοῦ πῇ τ' ἀπλόλο! πῶς δὲ βασιτῆς τίποτα μέσα σου! *Ἀπύρανθ. Νὰ σοῦ πῇ ἀπλόλογος! Μέγαρ. Νὰ φάῃ τὸν ἀπλόλογο! (ἐπὶ λαιμάργου. Συνών. φρ. νὰ φάῃ τὸν περὶδρομο) Ζαγορ. 4) Λόγος ἀρατικός, ἰδίᾳ κακὸς Κρήτ. (Μεραμβ.): *Ἀ δὲν ἤλεγες ἐσὺ τὸν ἀπλόλογο, δὲν ἤθελα σρεμιστῇ (δηλ. εἶπες σὺ ἄς γκρεμιστῇ).

5) Λέξις ἡ φράσις ἐντυπωσιακὴ Κρήτ. (Κασιδ.): Εἶπενε, ἄχ καημένε, καὶ τὸ πῆρνε ἀπλόλογο καὶ τὸ λένε. *Ἐπῆρνε τὰ λόγια δον ἀπλόλογο καὶ τὰ βάλανε *ς τὸ χωριὸ (καὶ τὰ διέδωσαν).

ἀπόλογος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀπλόλογος Κεφαλλ.

*Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. λόγος.

*Ὁ ἀθετῶν τὸν λόγον τοῦ, ἄπιστος, κακόπιστος: *Ἐχω παράπονα μαζί σου, γιατί μ' ἔκαμες καὶ ἀπλόλογη πῶς σοῦ *πα ψέματα.

ἀπολόγυρα ἐπίρρ. ἀμάρτ. ἀπολόερα Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.)

*Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπίρρ. ὁλόγυρα.

*Ὀλόγυρα, γῦρο γῦρο.

ἀπολογύρα ἡ, ἀμάρτ. ἀπουλογύρα Λέσβ. *πουνουγύρα Λέσβ.

*Ἐκ τοῦ ρ. ἀπολογυρίζω.

Καμπή, ἐλιγμός.

ἀπολογυρίζω ἀμάρτ. ἀπουλογυρίζον Λέσβ. *π'λοῦ-ρίτζω Σύμ.

*Ἐκ τοῦ ἐπίρρ. ἀπολόγυρα.

1) Βαδίζω οὐχὶ κατ' εὐθείαν, ἀλλὰ πλαγίαν ὁδόν, λοξοδρομῶ Λέσβ. 2) Κάμνω τὴν λιτανείαν εἰς εὐρὺν κύκλον Σύμ.

ἀπολογύρισμα τό, ἀμάρτ. ἀπουλογύρ'ομα Λέσβ.

*Ἐκ τοῦ ρ. ἀπολογυρίζω.

Βάδισις, πορεία πρὸς τινα τόπον διὰ πλαγίας ὁδοῦ, λοξοδρομία. Συνών. ἀναγυρίδα I, ἀνάγυρος (I) I, ἀπογύρι I, ἀπογυρίδα I, ἀπογύρισμα I, ἀπόγυρος I, ἀπολόγυρος.

ἀπολόγυρος ὁ, ἀμάρτ. ἀπ'λόγυρος Σύμ.

*Ἐκ τοῦ ρ. ἀπολογυρίζω.

*Ἀπολογύρισμα, ὁ ἰδ.

ἀπόλοιπος ἐπίθ. Νίσυρ.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀπόλοιπος.

*Ὁ ὑπόλοιπος, ὁ ὑπολειπόμενος: *Ἄσμι.

*Σ τὴν πρώτην εἶν' ὁ ναύκληρος, *ς τὴν δευτέραν τ' ἀσκέριν, καὶ μέσ' *ς τὴν καταμεσοκῆν οἱ σκλάβες μὲ τοὺς σκλάβους, *ς τοῖς ἄλλες *ς τοῖς ἀπόλοιπες τοῦ βασιλεῖ τὸ μάλιν.

Συνών. ἀδέλοιπος, ἀποδέλοιπος.

ἀπολοκοπῶ ἀμάρτ. *πολοκοπῶ Ρόδ. *πελοκοπῶ Ρόδ.

*Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. *λοκοπῶ, δι' ὁ ἰδ. ὁ λοκοπῶ.

Τελειώνω τὸ ὑλοκόπημα, τὸν καθαρισμὸν τοῦ ἀγροῦ ἀπὸ τῶν θάμνων.

ἀπολογγοῦ ἐπίρρ. Σύμ.

*Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἀμάρτ. ἐπίρρ. ὁλογγοῦ <*ὁλογγοῦ.

Πρὸ πολλοῦ, πρὸ πολλῆς ὥρας: *Ἀπολογγοῦ ῥετες γῆ ἄδαριτες; (ἢ πρὸ ὀλίγου;) Συνών. ἀποεργοῦ, πολλῆ ὥρα.

ἄπολος ὁ, ἀμάρτ. ἄμπολος Πελοπ. (Λακων.) ἄμολος Πελοπ. (Μάν.)

*Ἐκ τοῦ ρ. ἀπολύω, παρ' ὁ καὶ ἀμολῶ.

1) *Ἀπόλυνσις, ἐλευθερία, ἔλλειψις ἐπιτηρήσεως ἐνθ' ἄν.: Παροιμ.

*Ἀμολος καὶ ἀμολυντοῦρια, | τρών οἱ λύκοι τὰ γαιδοῦρια (ἐπέρχεται μεγάλη ζημία, ὅταν τὰ πράγματα καταλείπωνται ἀνεπιτήρητα) Μάν. Συνών. ἀπολυσίς I β. 2) *Ἡ ποσότης τοῦ νήματος, τὸ ὁποῖον χρησιμεύει πρὸς ἀπόλυσιν τοῦ χαρταετοῦ ἐνθ' ἄν.: *Ἐχεις πολὺνε ἄμολο; (πολὺνε = πολὺν) Μάν. Συνών. καλούμα.

ἀπολὸς ὁ, Κύπρ. *πολὸς Κύπρ. (Λεμεσ.) *πελὸς Κύπρ. ἀβλὸς Κύπρ. (Λεμεσ.)

*Ἐκ τοῦ ρ. ἀπολύω. Ὁ τύπ. *πελὸς κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ἐπέλυσα - *πελῶ. Ὁ τύπ. ἀβλὸς κατὰ σύμφυρ. πρὸς τὸ κανλός.

*Ὁ τρυφερὸς βλαστὸς τῶν φυτῶν, οἶον τῆς ἀμπέλου, τῆς μορέας κλπ. ἐνθ' ἄν.: Τὰ δέντρα ἐπετάξαν *πολούς Λεμεσ. Φέρε ἕναν ἀβλὸν νὰ βάλωμεν τοῦ καματεροῦ αὐτόθ. Ξηπουλ-λιάζω τὸν σπόρον μου τῷ ἔγκιασα ἕναν ἀβλὸν φύλλον *πὺ τὴν σκαμνῆν τῆς τῷ ἐσκοτώθην *πὺ τὸν καβκᾶν αὐτόθ. || *Ἄσμι.

Τσαλαπατᾶ ἀθ-θούς, *πολούς, *ποκλόνημα καρπάζει Κύπρ.

ἀπολούβι τό, ἀμάρτ. *πολούβιν Κύπρ.

*Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. λουβί.

*Ἀπολουβίδι, ὁ ἰδ.

ἀπολουβίδι τό, ἀμάρτ. *πολουβίιν Κύπρ.

*Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ τοῦ οὐσ. λουβί καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἰδί.

Τριῖμμα, ἀπότριμμα, ψίχαλο: *Ἐμειναν καὶ *πολουβίδκια. Συνών. ἀπολούβι.

